NUM XXIV.

GAZETY WILENSKIE

w SOBOTĘ DNIA 10. CZERWCA ROKU 1780.

Z ROSSYI.

Z Petersbuga dnia 14 Kwietnia.

Z przyczyny zbliżaiącegosię wyiazdu Imperatorowey Jeymci do *Białey-Rusi*, podano do wiadomości publiczney dokładne opisanie wszystkich Miast, Miasteczek, i Wsi, które za Stacye w swoiey całey podróży mieć chciała. Podług tego więc opisania, wyiedzie Monarchini nasza z *Carskoe Selo* dnia 9. Maia po obiedzie na pierwszy nocleg do *Krasnoe Selo*; dnia następuiącego ma ieść obiad w *Czyrkowiczach*, a nocować będzie w *Narwie*, gdzie zabawi przez dzień 11; dnia 12. obiad będzie miała w Miasteczku *Pohl.* a nocleg w *Setowie*, gdziesię zatrzyma przez cały dzień następuiący; dnia 14 obiad będzie iadła w *Neswicky*, a na noc poiedzie do *Pleskowa*, i tamsię przez trzy dni zabawi; dnia 18. popas i nocleg będzie w *Ostrowie*; dnia 19. obiad będzie w Miasteczku *Wassal*, nocleg w Mieście *Opoczce*; dnia 20. popas przypadnie w *Rudnie*, nocleg w Parafii *Chlastizach*; dnia 21. przyiedzie na obiad do *Połocka*, i tam przez trzy dni

zatrzymaſię; dnia 25. wyiedzie ztamtąd na obiad do *Gnaździnowicz*, na noc ſtanie w Miaſteczku *Synnie*; dnia 26. obiad będzie miała w *Kochanowie*, a nocleg w *Szkłowie*; dnia 27. obiad znowu będzie iadła w *Szkłowie*, a na noc przyiedzie do *Mohilowa*, gdzie ſię zabawi do dnia 2. Czerwca *incluſivè*. Z tego Miaſta ma powracać traktatem naſtępuiącym. Dnia 3. Czerwca będzie na obiedzie w *Szkłowie*, a na noclegu w *Orſzy*, gdzie zabawi dzień cały; dnia 5. obiad będzie iadła w *Kraſnym*, nocować ma w *Smoleńſku*, gdzie ſię zatrzyma przez dni 3; dnia naſtępuiącego obiad będzie w *Duſzawſzynie*, nocleg we Wſi *Preczyſto*; dnia 10. obiad we Wſi *Kukowſky*, nocleg przypadnie przy Rzece *Dźwinie*; dnia 11. obiad będzie iadła w *Czyſtewiczach*, a na nocleg poiedzie do Miaſta *Wielikie-Łuki*, i tamſię zabawi przez dzień 12; dnia 13. popas przypadnie we Wſi *Prikuch*, nocleg w *Beſzaniczach*; d. 14. obiad będzie iadła w *Porchowie*, i tamſię zabawi przez dzień naſtępuiący; dnia 16. popas będzie miała w *Szylſky*, a nocleg w *Koroſtynie*; przez dzień 17. zabawi w Mieście *Staraia-Ruſſa*; dnia 18. na obiad poiedzie do *Coroſtina*, na nocleg do *Omſzaia*; dnia 19. obiad będzie iadła w *Sutokach*, na noc poiedzie do *Nowogrodu*, i przez trzy dni tamſię zatrzyma; dnia 23. po popaſie w *Spaſkoy*, udaſię na noc do *Luiban*; zkąd naoſtatek dnia naſtępuiącego, to ieſt, dnia 24. powróci na obiad do *Carſkoe-Selo*.

Z FRANCYI

Z Paryża dnia 1. Maia.

O Margrafie de la *Fayette*, który popłynoł do *Ameryki*, twierdzą za rzecz pewną, iż wzioł tamże z ſobą na 200,000. *Luidorow*.

O przyſzłym Komendancie Floty naſzey nic ieſzce pewnego nie mamy. Podbnieyſza rzecz do prawdy ieſt, iż Graf d' *Eſtaing* mieć iey nie będzie. Piſał on ſam w tych dniach bilet do iednego Oſficiera, któryſię pod nim ſłużyć oſiarował; i wyraża w tymże bilecie, iż żadnego ieſzcze o tey Komendzie nie ma zapewnienia.

Z Paryża dnia 5. Maia.

Naznaczona w Roku 1766. Kommiſſya dla weyrzenia w Uſtawy różnych Zakonow w Królewſtwie *Francuſkim* będących, nowym Roſporządzeniem Królewſkim, dnia 19. Marca tego Roku wydanym, ieſt znieſiona. W Roſporządzeniu tym wyraża Król Jmć: że, ponieważ Zakony i Kongregacye maią ſwoie Uſtawy i Reguły ułożone ze wſzelką iaſnością, i wzmocnione powagą, tak *Rzymſką* duchowną, iak świecką *Francuſką*: a zatym łatwo ieſt Przełożonym tychże Zakonow utrzymywać porządek i karność w ſwych Zgromadzeniach, i czynić ie tym ſpoſobem coraz pożytecznieyſze, ku większemu zbudowaniu ſłużące; przeto Król Jmć znoſi pomienioną Kommiſſyą, i razem zaleca Przełożonym i wſzyſtkim Zakonnikom, abyſię każdy do ſwoich Uſtaw ſtarał iak naylepiey ſtoſować.

O Jmci Panu de *Rochambeau* nieodmienne iest mniemanie, że popłynie do *Ameriki - Pułnocney*. Okręt *Chinski Brisson* przybyły do l' *Orient*, przywiozł 80,000. *Liwrow* dla iednego Kupca *Burdygalskiego*, w ubóstwie od dawnego czasu przez rozmaite przypadki zostaiącego. Summę tę przysłał mu Syn iego w *Indyach* osiadły; który dowiedziawszy się przed 10. ieszcze laty o nieszczęściu swego Oyca, z uymą własnego maiątku starał się go zapomodz.

Z HOLLANDYI.

Z Utrechtu dnia 11. Maia.

Po wydrukowaney już prawie tey Gazecie odebraliśmy List autentyczny z Przylądku *Dobrey Nadziei*, pisany dnia 4. Listopada z tym doniesieniem, iż Eskadra *Angielska* od 16. okrętow woiennych, i tyluż przewozowych maiących na sobie 8,000. ludzi odbiła ztamtąd tegoż dnia, maiąca, iak wszyscy domyślali się, płynąć do Osad *Hiszpańskich Manilli*. Stała ta Eskadra przy tym Przylądku przez trzy Miesiące, w którym czasie, lubo dwa woienne okręty *Francuskie* blisko tey Eskadry płynęły, uszły iednak od niey bez szkody, a to tym sposobem: że na iednym z nich zawieszono banderę *Hollenderską*, drugi zaś barzo mały, tak blisko mógł płynąć przy Brzegach skalistych, iż okręty *Angielskie* zbliżyć się do niego nie śmiały, lubo za to kulami iak gradem go osypały, przez co maszt tylko wielki tegoż okrętu osłabiły.

Z Amsterdamu dnia 21. Maia.

Nayświeższe Listy *Petersburskie* donoszą, że Deklaracya Jmperatorowey Jeymości *Rossyiskiey* podana Dworom *Wersalskiemu*, *Madryckiemu* i *Londyńskiemu*, w krótce skutek swóy wezmie. Okręty wielkie woienne z Fregatami wliczbie 22. iuż stoią w gotowości, maiące płynąć na obronę handlu i żeglugi tak poddanych *Rossyiskich*, iak podobno i innych kraiow.

Z HISZPANII.

Z Cadix dnia 11. Kwietnia.

Mimo wszelkich rozkazow i nayusilnieyszego starania względem wyprawienia Floty z tego portu, niebędzie ona mogła wyniść ztąd przed dniem 20. O puźnienia tego przyczyną były dotąd, na przod Statki kupieckie, potym transportowe nierychło przybywaiące; dopiero zaś ieszcze ią utrzymuie niedostatek Amunicyi, z ktorey okazyi wszczęły się wielkie skargi, i Don Wiktor *Nawia* maiący konwoiować Statkom Transportowym iawnie dowodzi, że woysko iego nie jest dostatecznie opatrzone w potrzeby woienne.

Z Madrytu dnia 21. Kwietnia.

J P. *Jay* dawny Prezydent Kongressu *Amerykańskiego* od niejakiego czasu tu znayduiący się iako Minister Stanow *Amerykańskich*, ieszcze Funkcyi swoiey publicznie nierozpoczoł.

Z DANII.

Z Kopenhagi dnia 29. Kwietnia.

Welu w tym czasie Kuryerow przybiegło tu z *Petersburga*, z któ-

ych iednych zaraz nazad odesła-
o, drudzy poiechali do *Hollandyi*,
o *Francyi* &c: Po przybyciu ostatniego gońca, powszechnie tu mnie-
aią, że Dwór nasz przystąpi do
roiektu względem utrzymania
ścisłey oboiętności; i że iuż umò-
wiłsię z Dworem z *Petersburskim*
względem przygotowania się na ten
koniec potrzebnego. Przynay-
mniey to iest pewna, że kazano
ak nayprędzey uzbraiać dwa wo-
enne okręty, ieden od 74. drugi od
60. armat.

Z ANGLII.

Z Londynu dnia 5. Maia.

Dnia wczorayszego przybył
umyślny do Amiralicyi z oznay-
mieniem, iak mówią, o wyiściu
Eskadry *Francuskiey* do *Ameryki
Pułnocney* pod Kommendą Jmci
Pana de *Ternay*. Amirał *Walsingham* z całą swoią Flotą wyzna-
czoną do *Indyi Zachodnich* dnia
1. tego miesiąca pomyślnym wia-
trem wypłynoł z *Torbay*, z którym
cała Diwizyia Amirała *Graves* złą-
czyła się przy *Plimouth*. Wielka
zaś Flota ma wyniść na morze
dnia 17. O wzięciu *Charlestown* i o
innych czynnościach woiennych
w *Ameryce* nic jeszcze nie mamy
pewnego.

Amirał *Barington* przyiął komen-
dę, i w przeszłą Srzodę zawiesił
banderę swoią w *Portsmouth* na o-
kręcie szeręgowym *Namur* od 90.
armat. Podaney od Dworu tutey-
szego Deklaracyi Zprzymierzo-
nym Stanom *Hollenderskim* daią
się iuż widzieć niektóre sztuki: *Neptun* Armator pod kommendą Ka-
pitana *Rowe* przyprowadził dnia
onegdayszego do *Margate* Statek
Hollenderski, ładowany smołą i in-
nemi potrzebami okrętowemi, płyną-
cy z *Amsterdamu* do *Nantes* pod
komendą Kapitana *Hermandez*. Już
to 5. Statek zabrany *Hollendrom*
po upłynieniu terminu założonego
w podaney Deklaracyi.

Ostatnie wiadomości z *Nowego Yorku* do Dworu przysłane o-
znaymuią, że Generał *Clinton* bę-
dący pod *Charles town*, zatrudnio-
ny iest sypaniem bateryi, doświad-
czaniem Galliotow do bombardo-
wania i innym przygotowaniem
służyć maiącym do scisłego oblę-
żenia tego miasta; że prosił Ge-
nerała *Robinson* terazniey szego
Komendanta *Nowojorskiego* o 3.
tysiące posiłku, które mu natych-
miast są posłane, dla ubespieczenia
zaś *N Yorku* Obywatele rzucili
się do broni, i są w stanie dania na-
leżytego odporu, ieśliby nieprzy-
iaciel, pod niebytność regularne-
go woyska, chciał co rozpoczy-
nać przeciwko tey Osadzie; że
Generał *Clinton* upewnia Genera-
ła *Robinsona*, iż się spodziewa no-
wego sukursu z *Georgii*, że pod
owczas z woyskiem wynoszącym
12. tysięcy zacznie dobywać Nie-
przyiaciela w mieście dobrze for-
tyfikowanym, którego poblizsze
pagórki iuż opanował.

NUM: XXIV.

SUPLEMENT

DO GAZET WILENSKICH

w SOBOTĘ DNIA 10. CZERWCA ROKU 1780.

Z Dublina d. 28. Kwietnia.

Ministerium Angielskie, utrzymuiące do tąd, mimo wszelkich zabiegow i usilności Strony przeciwney, nieodmienną w Parlamencie głosow większość, potrafiło nieskuteczną uczynić i naszych *Irlandzkich* Obywatelow gorliwość, którzy postarawszy się dla siebie o wolność handlu, chcieli, korzystaiąc z teraźnieyszych okoliczności, wymodz na *Anglij* i wolność Rządu. Dnia zawczorayszego podana była w *Izbie dolney* od J. Pana *Gelverten* gorliwego obywatela Propozycya względem skassowania wiadomego Aktu *Poyninga*. Ta od 105. osob utzymywana, od 152. innych, po długich z obu stron sporach została odrzucona. Jedyną tego przyczyną byli Xiąże de *Leister* i Stryi jego J. Pan *Conolly*: ci bowiem dla wielkich swych bogactw maiący wielką liczbę przyiacioł, dali od siebie kreski na stronę Dworu *Londyńskiego*, a zatym większość głosow za sobą pociągnęli.

Z Londynu dnia 12. Maia.

Z *Indyi Zachodnich* Dwór nasz odebrał Listy z doniesieniem, że Amirał nasz Jerzy *Rodney* przybył iuż tam szczęśliwie z 4. okrętami szeregowemi i 2. Fregatami, i złączył się z Amirałem *Hyde-Parker* przy wyspie *S. Lucyi*, gdzie zatym Flota *Angielska* rachowała w sobie 21. okrętow szeregowych. Generał *Vaughan* wybierałsię z swoim woyskiem na iakąś wyprawę; lecz Amirał *Rodney* kazałsię z nią zatrzymać, i tylko ieden okręt od 50. armat, i trzy Fregaty z dwóma innemi Statkami wysłano w taiemnym interesie.

Do *Ministerium* i Kompanii naszey *Indyi-Zachodnich* przywiozł także okręt ieden *Duński* Listy ztey Części Swiata, podług których Osady tam nasze w zupełney zostaią spokoyności. Amirałowie *Hughes* i *Vernon*, w czasie wyiazdu ztamtąd pomienionego okrętu, krążyli z 10. okrętami szeregowemi i 6. Fregatami na morzu *Indyiskm.* W tychże Listach donosisię, że część magazynow Kompanii naszey w *Bengalu*, z wielą towarami i bogatemi sprzętami zgorzała.

Z Hagi dnia 14. Maia.

Kawaler *Yorke* Poseł *Angielski* dawał dnia zawczorayszego wieczerzę z balem dla Xiążęcia Jmci

Stadhudera i Xiężney Jeymości ..ego Małżonki i dla licznie zgro..madzonych obojey płci dystyngo..wanych gości, których więcey nad ..oo. rachowałosię. Dnia iutrzey..szego ma podobną dawać ucztę Xiąże de la *Vauguyon* Poseł *Francuski*.

Z Leydy dnia 16. Maia.

Na wszystkich Sessyach Parlamentu *Angielskiego* Strona Ministrowska dotąd statecznie przemoc swą utrzymuie. W pierwszych dniach tego Miąca Podane były od strony przeciwney w *Izbie dolney* dwie Propozycye następuiące: iedna względem pogodzeniasię z Osadami *Amerykańskiemi*, druga względem skrócenia Parlamentow, żeby przynaymniey nie trwały dłużey nad trzy lata. Pierwszą z ..ych propozycyi utrzymywaną od 90. osob, 123. głosami, druga popierana od 81. osob, 182. głosami została odrzucona: tym dziwniey że wielu nawet naygorliwszych z strony przeciwney przyłączyło się do Strony Dworskiey, a J. Pan *Bur..e* naywiększy *Ministerium* przeciwnik, przez całą godzinę przeciwko ..eyże drugiey propozycyi mówił.

Po wydanych od Dworu *Londyńskiego* do wszystkich *Angielskich* Admirałow Instrukcyach względem sposobu postępowania z Statkami Rzeplitey *Hollenderskiey*, codzień prawie odbieramy wiadomości, że *Anglicy* coraz więcey Statkow na..ych przeymuią, i do swych Portow porwadzą.

W Listach z *Dunkierki* czytamy nowinę o śmierci sławnego Kapitana *Royer*, który umarł z ran odebranych dnia 2. tego Miesiąca w czasie bitwy z dwoma Fregatami i tyląż mnieyszemi statkami *Angielskiemi*. Dway Armatorowie *Francuscy* napadli dnia 27. Kwietnia na Statki przewozowe płynące pod strażą iedney Fregaty dla zabraniana *Elbie* woyska *Haskiego* do *Ameryki* naznaczonego, i ie rosproszyli.

Co się stało w *Karolinie Południowey* pod Miastem *Charles-Town*, dokąd tak *Anglicy*, iak *Amerykanie* siły swoje morskie i lądowe w miesiącu Lutym zbierali, żadnych ieszcze wiadomości o tym nie odebraliśmy. Ostatnie Listy i niektóre Gazety *Amerykańskie* to tylko w sobie zawieraią: że dnia 12. Lutego ogłoszono biciem z harmat z Zamku Miasta *Charles Town* przybycie nieprzyiaciela, to iest, Generała *Clinton* w liczbie 50. Statkow samych przewozowych; że potym 6,000. *Anglikow* staneło niedaleko tey Stolicy; że we dwa tygodnie potym tenże General *Clinton* wysłał do *New-Yorku* pewną liczbę Stakow przewozowych pod mocną strażą dla sprowadzenia z tamtąd świeżego woyska, które dnia 24. Marca wybierało się w liczbie 4,000. do płynienia; że naostatek *Amerykanie* ściągali zewsząd, iak mogli, na pomoc temu Miastu, około którego stało iuż dnia 18 Marca, za przybyciem z swoią Dywizyą Generała *Gates*, na 11,000. Woyska, gotowego z takim ser-

cem bronić tey Stolicy, z iakim *Anglicy* bronili Miasta *Savannah*.

Z Amsterdamu d. 16. Maja.

Przeszłą ieszcze pocztą Listy *Paryskie*, doniosły nam były, że Flota *Hiszpańska*, w Porcie *Cadix* przygotowana, popłynęła iuż ztamtąd dnia 16. Kwietnia. Zadnego dotąd o tym potwierdzenia niemamy; owszem Listy z *Madrytu* 9. dniami późniey pisane żadney o wysłaniu tey Floty nie maią wzmianki; a do tego, z samego Portu *Cadix* odebraliśmy wiadomość pod datą dnia 18. tegoż Mieca, że Eskadra maiąca 12. Okrętow Szeręgowych i 5. Fregat, czekała tam ieszcze pomyślnego wiatru.

Z Brest d. 3. Maja.

Flota nasza pod Komendą Kawalera de *Ternay* zostaiąca, dnia wczorayszego barzo rano, przy pomyślnym wietrze ztąd popłynęła, i o gogzinie 10. iuż iey nie widzieliśmy. Wyszły z nią także dwie Fregaty, maiące płynąć do pewney odległości, ażeby wiadomość o teyże Flocie tu przywiozły. Nieprzyiaciele siedzą zamknięci z swych Portach, gdyż Statki nasze od dwóch i więcey tygodni, nic na Morzu nie postrzegły. Z wielką pilnością pracuią około przygotowania do żeglugi pozostałych w tym Porcie Okrętow.

Z Paryża dnia 12. Maia.

Pewną odebraliśmy wiadomość, że Cesarz *Chiński* umarł. U Monarchy tego mieli miłość wszyscy ludzie uczeni, i wszyscy Rzemieślnicy *Europeyscy*. Kochałsię on sam w naukach, i był wielkim Poetą. Przyczyną iego śmierci miała być gryzota, którą powziął z tego, iż obieżdżaiąc kray swóy, w nędznym cale znalazł go stanie.

Z Drezna dnia 25. Kwietnia.

Pogrzeb Xiężny Jeymci Elektorowey Wdowy odłożony iest na dzień 28. tego Miesiąca; po którym we 4. dni Dwór tuteyszy wyiedzie do *Pilnitz*. Załobę nosić maią przez 6. Miesięcy Urędnicy i inne osoby godne. Dochod roczny, wynoszący na 150,000. Talarow, który miała Xiężna, spada na Skarb Elektorski, który prócz tego pomnażasię ieszcze innemi znacznemi dobrami po wygasłey teraz Familii Xiążąt de *Fondi* Hrabiow de *Mansfeld*. Trzy piąte części tego Hrabstwa będą tym sposobem należały do Domu *Saskiego*, przy ktòrym przytym zostanie *Votum* od tego Hrabstwa na Seymię *Ratysbońskim* wraz z Hrabiami *Weterawii*.

Z Wiednia dnia 29. Kwietnia.

Przed kilką laty znaydowałsię w tey Stolicy ieden młody *Angielski* Kawaler z podżyłym iuż Oycem swoim, i nayczęściey nawiedzał Jmci Pana Szambelana Hrabiego de *Palfy*, Będąc iednego dnia u niego, i graiąc barbzo bogato, przegrał 120,000. *Złotych*. Ze zaś niechciał tym przypadkiem zasmucić swego Oyca, prosił Jmci Pana Szambelana, aby o tym nic Oycu nie mówił; a na siebie dał kartę, iako zaraz po śmierci swego

Oyca, gdy dobra obeymie, dług mu zapłaci. Podobałsię barzo ten postępek pomienionemu Hrabiemu de *Palfy*; i przeto opowiedziawszy całą rzecz Oycu Kawalera, podarł tę kartę, i cały dług darował. Nieprzyiął tey tak wielkiey łaski Dłużnik i przed kilką tygodniami przyiał Jmci Panu Hrabiemu Wexel na pomienioną Summę, którą po śmierci Oyca swego zapłacił.

Z Berlina dnia 3. Maja.

Jmć Pan *Elliot* Rezydent Króla *Angielskiego* powrócił tu z *Poczdam*, sprawiwszy tam interes od Dworu swoiego poruczony. Jmć Pan *St Paul* Konsyliarz stanu Jmperatorowey Jeymci i Jmć Pan *Rocosowski* przybyli tu z *Petersburga*. W przyszłym tygodniu ma się rozpocząć robota około tych domow, które w tym roku maią być zupełnie zakończone kosztem Królewskim z owych 400. tysięcy Talarow, które corocznie na ten koniec wyznaczone bywaią.

Z Wiednia dnia 3. Maia.

Assystencya cała Cesarza Jmci składa się z 3. poiazdow, zalecono zaś, aby na każdey Stacyi miano w gotowości po 40. koni; których iednak ten Monarcha nie użył, aż na 3. Stacyi; prezenta w tym woiażu rozdawać się maiące million Złotych oszacowano. zawczorayszey nocy straszney tu doznaliśmy burzy, która wszystko zniszczyła cokolwiek tylko zagarnela, gradu wypadło na pułłokcia, tegoż casu w *Lintz* dało się uczuć trzęsienie zemi. ale iednak nieszkodliwe.

Z Sztokolmu d. 25. Kwietnia.

Zawiaduiący interesami Dworu *Duńskiego* doniosł Ministrowi naszemu, iż Dwór iego przystąpił do tych Propozycyi, ktore iemu podane były od Jmperatorowey Jeymci *Rossyiskiey* względem utrzymywania ściśley na Morzu Oboiętności. Prosił zatym imiem swego Dworu, aby i nasz Monarcha podobnym sposobem chciał postąpić. Jaka dana iest mu odpowiedź, nie wiemy: wszelkie iednak iest do prawdy podobieństwo, że Dwór nasz nie odrzuci tych propozycyi.

Od Granic Tureckich d. 16. Kwietnia.

Porta zamyśla dwie Fortecy *Dardanelskie*, które znacznie zruynowane są, kazać naprawować i wzmacniać. Przy *Adryanopolu* ma stać obozem 80,000. Ludzi, podług zwyczaiu Państw *Europeyskich*.

DONIESIENIE z WILNA.

W Drukarni Królewskiey przy Akademii znayduią się Ksęgi 1mo *Kazanie X. Wyrwicza miane na pogrzebie J. X. Młodzieiowskiego Biskupa Poznańskiego i Warszawskiego Kanclerza W. Koron:* 2do *Skryte Przestrogi od Króla Jmci Pruskiego dane Officierom swoiego woyska.* 3tio *Zarty Dowcipne dla rozrywki czytelnika z różnych autorow zebrane* 4to. *Solennizant, Komedya.* 5to *Wiersz Autora Podstolego. Lucyńskiego Podczaszego J. K. Mci.*,